

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudkyň Mgr. Halky Hovorkové a JUDr. Blanky Bendové ve věci

žalobkyně: **D. K.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem Mgr. Tiborem Stano
sídlem Husovo nám. 529, 390 02, Tábor

proti
žalovanému: **SBS DŘEVOSTAVBY, s.r.o.**, IČO 25721283
sídlem Francouzská 55/52, 101 00 Praha 10
zastoupená advokátem JUDr. Milanem Kocourkem
sídlem Václavské nám. 56, 110 00, Praha

o bezplatné odstranění vad

k odvolání žalovaného proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18. 5. 2023, č. j. 16 C 195/2011-1254,

takto:

Usnesení soudu I. stupně se **potvrzuje**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením přiznal soud I. stupně znalci Ing. Karlovi Mikešovi, Ph.D., IČO 16260279, sídlem Na Pernikářce 932/18, 160 00 Praha 6 (dále jen „znalec“) za podaný znalecký posudek č. 36 - 2023
 - za 10 hodin úvodního seznámení se se spisem po 450 Kč, tj. 4 500 Kč
 - za 15 hodin podrobnější analýzy vybraných podkladů a zdrojů 450 Kč, tj. 6 750 Kč
 - za 8 hodin získání příslušných norem, kontroly jejich platnosti a jejich studium, po 450 Kč, tj. 3 600 Kč
 - za 6 hodin studium projektu, přípravy schémat po 450 Kč, tj. 2 700 Kč
 - za 31 hodin přípravy zatížení dle norem, tvorba modelů, zadání konstrukce po 450 Kč, tj. 13 950 Kč
 - za 6 hodin prvotní interpretace výsledků, přehledu o deformacích po 450 Kč, tj. 2 700 Kč
 - za 3 hodiny provedení změn v numerickém modelu po 450 Kč, tj. 1 350 Kč
 - za 18 hodin přípravy podkladů pro posouzení jednotlivých prvků konstrukce (vytvoření excelovských posudků) po 450 Kč, tj. 8 100 Kč
 - za 15 hodin posouzení konstrukce dle norem ČSN 73 7101 na I. a II. mezní stav po 450 Kč, tj. 6 750 Kč

Shodu s prvopisem potvrzuje: M.S.

- za 19 hodin posouzení konstrukce dle norem ČSN P ENV 1995-1-1 na I. a II. mezní stav po 450 Kč, tj. 8 550 Kč
- za 30 hodin vytvoření znaleckého posudku po 450 Kč, tj. 13 500 Kč
- za 10 hodin vytvoření příloh s posouzením po 450 Kč, tj. 4 500 Kč
- za 2 hodiny finální kompletace znaleckého posudku po 350 Kč, tj. 700 Kč
- daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 77 650 Kč ve výši 16 306,50 Kč, tedy částku 93 956,50 Kč s DPH

celkem po snížení odměny o 20 % tedy částku 75 165,20 Kč s DPH (dále také jen „znalečné“).

2. Podle odůvodnění napadeného usnesení byl znalec ustanoven k podání znaleckého posudku ve věci z oboru stavebnictví, statika stavebních konstrukcí, a to usnesením soudu I. stupně ze dne 5. 5. 2022, č. j. 16 C 195/2011–1024. Úkolem znalce bylo zodpovědět 17 otázek, přičemž lhůta pro vypracování posudku byla stanovena v délce 120 dnů. Soud I. stupně subsumoval otázku znaleckého pod ustanovení § 27 odst. 1, § 31 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech v platném znění (dále jen „zákon o znalcích“) a dále vyhlášky č. 504/2020 Sb., o znalečném v platném znění (dále jen „vyhláška“) s odkazem na čl. II Přechodného ustanovení, dle kterého výše odměny pro znalce ustanovené před 1. 1. 2023 se řídí podle vyhl. č. 504/2020 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2022. Při reflektování obtížnosti a potřebné kvalifikace k provedení jednotlivých úkonů a přiměřenosti doby jejich trvání soud I. stupně v souladu s vyúčtováním znalce určil hodinovou sazbu ve výši 450 Kč za hodinu (mimo kompletace znaleckého posudku). Soud I. stupně nezvýšil odměnu o 20 %, jak znalec žádal, když náročnost vypracování znaleckého posudku byla dle jeho názoru dostatečně zohledněna ve výši hodinové sazby. Dále soud I. stupně krátil počet hodin věnované několika fázím znaleckého zkoumání popsáných v podrobném vyúčtování znaleckého posudku č. 36 - 2023 (č. l. 1080). Položku úvodní seznámení se spisem zkrátil soud I. stupně na 10 hodin práce znalce namísto vyúčtovaných 25 hodin, když část spisu neměla pro vypracování znaleckého posudku žádný význam, protože znalec z 1 000 stran, které četl, podrobně zkoumal pouze 450 stran (položka 1 vyúčtování) a položku podrobnější analýzu namísto vyúčtovaných 22,5 hodin zkrátil na 15 hodin, když znalec zkoumal spis dvakrát. V odstavcích 5. až 8. napadeného usnesení soud I. stupně podrobně rozebral důvody pro které krátil počet hodin za další účtované položky znalcem, a to konkrétně za vytvoření prvního konceptu úvodu a nálezu, za vytvoření pracovní verze posudkové části a za vytvoření finální verze posudkové části, především s přihlédnutím ke značné délce studia a tvorby modelů a schémat, kdy soud I. stupně tuto dobu považoval za značně nadsazenou, a proto ji zkrátil na 30 hodin, což v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně rozebral. Za vytvoření pracovní verze příloh a za jejich finální verzi přiznal znalci místo vyúčtovaných 43 hodin pouze 10 hodin, když dle posouzení soudem I. stupně znalec některé zde založené listy použil v posudku, některé byly zkopírovány z jiných zdrojů, a z poznámek přidaných znalcem u některých dokumentů vyplývá, že je používal ke studiu pro vypracování posudku, což bylo znalcem vyúčtováno zvlášť, stejně jako zvlášť vyúčtovány modely a schémata. Soud I. stupně nepřiznal znalci odměnu za tisk a přípravu z vnitřních sil pro rozhodující kombinace, tisk a přípravu vybraných a zvolených výsledků z deformací pro jednotlivé zatěžovací stavby a pro jednotlivé kombinace. Rovněž krátil vyúčtování hodin za tisk u položek 6, 7, 16 a 17 podrobného vyúčtování. Za položku kompletaci, tisk a vypravení posudku, přiznal pouze 2 hodiny za kompletaci, protože tisk i poštovné má být hrazeno jako hotový výdaj dle § 11 vyhlášky o znalečném, který si však znalec neúčtoval. Závěrem soud I. stupně s odkazem na § 8 odst. 1 vyhlášky o znalečném snížil

odměnu o 20 %, protože posudek byl dodán o 5 měsíců později, než byla stanovena lhůta pro vypracování znaleckého posudku, aniž by o prodloužení lhůty znalec požádal.

3. Znalec se podáním ze dne 18. 5. 2023 vyjádřil k usnesení, kterým mu bylo přiznáno znalečné v celkové výši 93 956,50 Kč s DPH bez toho, že by toto podání naplňovalo parametry odvolání (§ 41 odst. 2 o. s. ř.). Na úvod poznamenal, že si je vědom skutečnosti, že představy soudců se rozcházejí v tom, kolik času skutečně musí znalci do vypracování znaleckých posudků vložit. Dle jeho názoru je mnohem účelnější vypracovat poctivý a důkladný posudek i za cenu prodloužení termínu, který ani nelze u složitějších posudků předem odhadnout. V dalších řádcích svého podání popsal konkrétní postup, který musel absolvovat při vypracování předmětného znaleckého posudku, zejména s důrazem na komplikovanou práci s výpočetní technikou, která byla navíc ztížená tím, že postupoval podle norem, které platily před 25 lety. Závěrem doložil tabulku, která měla prokázat skutečný čas, který strávil v souvislosti s komplementací posudku, jeho naskenováním, uložením, popsáním a zarchivováním na disk.
4. Proti usnesení definovaném v odstavci prvním tohoto odůvodnění podal včasné odvolání žalovaný. Úvodem zdůraznil, že znalecký posudek byl zadán na základě jeho žádosti a podstatou posudku mělo být zpracování základního statického výpočtu přesahujícího konce pozednice a provedení posouzení dřevěného prvku o rozměrech průřezu 160/200 mm, který byl na tuto pozednici použit. Dle jeho přesvědčení tak nešlo o zadání žádného vědecko-výzkumného úkolu, ale o provedení základního statického výpočtu jednoho prvku (pozednice) dřevěné konstrukce krovu na rodinném domě v Chýnově, a to běžnými postupy a metodami platnými a používanými pro zhotovení statických výpočtů v období počátku roku 2004. Uvedl dále, že v žádném případě nemělo jít ani o zpracování revizního znaleckého posudku na posudek vytvořený již dříve prof. Štěpánkem ze společnosti Bestex s.r.o., když taková práce by byla zcela zbytečná, neboť prof. Štěpánek nemá dle názoru jednatele žalovaného odpovídající vzdělání a zcela mu chybí praxe v oboru návrhu, posuzování a provádění dřevěných konstrukcí. Odmítl tvrzení znalce, že šlo o posudek mimořádné obtížnosti, a to z důvodu posouzení konstrukce dle více jak 20 let starých norem a nutností vypřádat se s některými nepřesnostmi vyplývajícími z předchozích znaleckých posudků. Dále poukázal na jednotlivé výpočty prováděné znalcem, přičemž se jednalo dle jeho názoru o úlohy velmi jednoduché, které za použití příslušných programů a potřebných znalostí ze stavební mechaniky a navrhování dřevěných konstrukcí měly trvat mnohem kratší dobu, než znalec vyúčtoval. Zdůraznil, že mezi normou ČSN P ENV 1995-1-1 a ČSN EN 1995-1-1 jsou určité rozdíly ovlivňující výsledek tohoto posouzení, ale principiálně jsou v základních postupech obě normy téměř stejné, takže přeorientovat se ze současně platné na tu starší, podle které má být znalecký posudek vypracován, není nijak těžké. Co se týče výpočtu zatížení podle norem ČSN 73 0035 a novější ČSN P ENV 1991-1-1, je jejich nastudování ve většině aspektu ještě snazší, když se jedná prakticky výhradně o určení zatížení sněhem a větrem. Vyzdvihl, že úkolem znalce v žádném případě nebylo vyrovnání se s chybami a nepřesnostmi dříve zhotovených znaleckých posudků, s důrazem že znalec měl vypracovat nový znalecký posudek podle stanoveného zadání, zcela nezávisle na názorech a závěrech předchozích posudků. Vzhledem k tomu, že práce na znaleckém posudku byla provedena a vyúčtována v rozsahu, který několikanásobně překonal rozsah práce potřebné pro jeho zpracování dle zadání, a protože vyúčtována cena posudku je přeměřtěně vysoká, byl žalovaný nucen vypracovat vlastní kalkulaci ceny, která odpovídá rozsahu a obtížnosti zadání znaleckého posudku. Kalkulaci ním provedenou doložil k odvolání jako jeho přílohu (č. l. 1272). Výsledná cena kalkulace prací na znaleckém posudku provedeném v rozsahu zadání znaleckého úkolu by měla dle jeho výpočtu odpovídat částce 27 769,60 Kč včetně DPH. V této souvislosti požádal žalovaný odvolací

soud, aby bral jeho vyúčtování jako reálné ohodnocení prací potřebných na provedení posudku podle zadání znaleckého úkolu, kdy zejména v části zcela odborných prací (statický výpočet, zatížení, posouzení, grafické určení průhybu, atd.), není dle názoru jeho názoru ohledně objemu těchto prací místo pro polemiku. Závěrem vyjádřil svůj názor týkající se potřeby vypracování příloh č. 1 až č. 5 znaleckého posudku, resp. potřeby rozsahu v jakém byly vypracovány. S tímto podstatným odůvodněním žalobce navrhl, aby výrok napadeného usnesení soudu I. stupně byl změněn tak, že znalci se přiznává znalečné v částce 27 769,50 Kč včetně DPH.

5. Znalec se k odvolání žalovaného vyjádřil podáním ze dne 5. 6. 2023, doplněným podáním ze dne 7. 6. 2023. Zasláné odvolání žalovaného považuje za účelové a zavádějící s cílem degradovat znalecký posudek a určitým způsobem dehonestovat znalce. Za nezbytné považoval upozornit, že veškeré kroky, které jsou součástí zasláného odvolání mohou vést ke ztrátě potřebné a důležité nezávislosti znalce v tomto sporu. Napadání znaleckého posudku a prezentované útoky na znalce ve formě navrhovaného drastického snížení znalečného včetně celkového zpochybnění předloženého posudku co do jeho rozsahu, potřeby a účelnosti má možný cíl, a to vyloučení znalce jako doposud nezávislého odborníka. Zdůraznil také, že během celého studia na Znaleckém ústavu VUT v Brně mu bylo intenzivně vštepováno, že u znaleckého posudku je třeba hodnotit celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběh znaleckého zkoumání atd. Dále se vyjádřil k připomínkám uváděným v odvolání žalovaného. Namítl, že neexistuje žádná definice „základní statický výpočet“, přičemž zdůraznil, že posudek zpracoval tak, jak je nezbytné, aby mohl uvést odpovědi na všech 17 otázek položených soudem, a to v nezbytném rozsahu. Odmítl vyjádření žalované strany týkající se posouzení obtížnosti a náročnosti znaleckého posudku jakož i k časovému rozsahu posouzení. Veškeré zpracované podklady byly nezbytné, aby se jako znalec vyhnul hrubě zkreslenému nebo neúplnému znaleckému posudku anebo aby neuvedl nepravdu o okolnosti, která má význam pro rozhodnutí, anebo aby se vyhnul zamlčení takových okolností a nespáchal trestný čin. Dovodil, že nelze na jedné straně požadovat po znalci, aby byl vystaven postihu za hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek a na druhé straně, aby mu bylo vytýkáno, že posudek zpracoval v takovém rozsahu, který považuje za účelný a správný. V doplnění svého vyjádření poukázal na rozpor v tvrzení jednatele žalovaného, dle kterého by na kontrolní výpočet potřeboval lhůtu 20 dnů, avšak následně uvádí, že celý posudek by bylo možné zpracovat za 47 hodin, tedy za necelou čtvrtinu času, která zabere provedení jen kontrolního výpočtu, a to ještě podle jedné normy.
6. Žalobkyně se k odvolání žalovaného nevyjádřila.
7. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř. správnost napadeného usnesení, včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo. Jednání nebylo třeba nařizovat /§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř./. Poté dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné.
8. Podle § 211 o. s. ř. platí pro řízení u odvolacího soudu přiměřeně ustanovení o řízení před soudem prvního stupně, pokud není stanoveno něco jiného.
9. Podle § 139 odst. 2 o. s. ř., byl-li podán znalecký posudek nebo proveden tlumočnický úkon, vzniká právo na náhradu hotových výdajů a na odměnu (znalečné a tlumočné). Zvláštní právní předpisy stanoví, komu a v jaké výši se znalečné a tlumočné vyplácí. Dle odst. 4 téhož ustanovení o právech podle odstavců 1 až 3 rozhoduje předseda senátu.

10. Odměňování za výkon znalecké činnosti je upraveno v § 30 a násl. zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „zákon o znalcích“) a dále ve vyhlášce č. 504/2020 Sb., o znalečném (dále jen „vyhláška“). Podle ustanovení § 31 odst. 1 zákona o znalcích, náleží znalci za výkon znalecké činnosti odměna. Dle odst. 2 téhož ustanovení odměna za výkon znalecké činnosti se řídí smlouvou se zadavatelem; není-li odměna takto sjednána nebo je-li zadavatelem orgán veřejné moci, odměna se určí podle příslušných ustanovení tohoto zákona a vyhlášky podle odstavce 7. Dle odst. 4 téhož ustanovení odměna se určí podle množství účelně vynaložené práce a odborné náročnosti vyžadované k provedení znaleckého úkonu. Dle odst. 5 věta první až třetí téhož ustanovení určenou odměnu lze zvýšit, je-li znalecký posudek mimořádně obtížný, nebo je-li nutné urychlené zpracování znaleckého posudku. Určená odměna se může přiměřeně krátit, jestliže úkon nebyl proveden v souladu s požadavky uvedenými v § 28 nebo ve stanovené lhůtě. Jde-li o zvláště závažný případ nekvalitního provedení úkonu, může zadavatel určenou odměnu zcela odeprít. Dle odst. 7 téhož ustanovení výši a způsob určení odměny, rozsah snížení, odeprání nebo zvýšení odměny a způsob vyúčtování odměny stanoví ministerstvo vyhláškou.
11. Sazba odměny za znaleckou činnost činí za každou hodinu práce účelně vynaložené na výkon znalecké činnosti 300 Kč až 450 Kč (§ 2 odst. 1 vyhlášky, srov. Přejícná ustanovení vyhlášky č. 370/2022 Sb. Čl. II). Při určování výše časové odměny v rámci rozmezí sazby se posuzuje odborná náročnost vyžadovaná k vykonání znalecké činnosti (§ 4 odst. 1 vyhlášky), přičemž se hodnotí zejména a) povaha a rozsah znalecké činnosti, b) stupeň odborné kvalifikace potřebné k vykonání znalecké činnosti a c) zda znalecká činnost spočívala v přezkoumání znaleckého posudku jiného znalce (§ 4 odst. 2 vyhlášky).
12. Podle ustanovení § 11 vyhlášky znalci náleží náhrada hotových výdajů, zejména náhrada věcných nákladů, cestovních výdajů, odměny konzultanta, pokud zadavatel schválil přibrání konzultanta, nákladů spojených s přibráním pracovníků pro pomocné práce, které nejsou administrativními pracemi, soudních a jiných poplatků, poštovního, úhrady telekomunikačních služeb a nákladů na překlady, opisy a fotokopie /odst. 1/. Pokud tato vyhláška nestanoví jinak, znalci náleží náhrada hotových výdajů ve výši doložené znalcem /odst. 2/.
13. Podle § 31 odst. 6 cit. zákona odměna určená nebo sjednaná podle odstavců 1 až 5 ustanovení § 31 zákona o znalcích se zvyšuje o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je znalec, plátce daně z přidané hodnoty, povinen uplatnit podle zákona o dani z přidané hodnoty.
14. Odvolací soud též poukazuje na ustanovení § 34 zákona o znalcích, dle kterého byl-li znalecký posudek zadán orgánem veřejné moci, je znalec povinen vyúčtovat znalečné zároveň s podáním znaleckého posudku. Orgán veřejné moci, který rozhodl o ustanovení znalce, rozhodne o znalečném *bez zbytečného odkladu*, nejpozději do 30 dnů od doručení vyúčtování. Znalečné se uhradí bez zbytečného odkladu po právní moci rozhodnutí o znalečném, nejpozději do 15 dnů.
15. Je třeba zdůraznit, že posouzení pravdivostní hodnoty otázek zodpovězených znalcem v průběhu řízení a tím i relevance znaleckého posudku by vybočovaly z rámce řízení o přiznání znalečného, když hodnocení tohoto důkazu najde svůj odraz až ve vydaném meritorním rozhodnutí, nikoliv v řízení, jehož předmětem je řešení peněžních aspektů spojených s vypracováním posudku. **Soud v této souvislosti jen hodnotí, zda výše přiznané odměny**

znalce není náklad důkazu přemrštěný a hrubě vybočující z racionálního očekávání účastníků (k tomu srov. závěry rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 6. 2013, č. j. 1 Cmo 174/2013-389). Mezi výši znalečného a průkazností závěrů znaleckého posudku nelze klást rovnítko (k tomu srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 26. února 2015, sp. zn. III. ÚS 2655/14). Přiznané znalečné musí být v souladu s právními předpisy shora citovanými.

16. Z obsahu spisu je zřejmé, že soud I. stupně rozhodoval o odměně znalce dle podrobného vyúčtování znaleckého posudku č. 36 – 2023 (č. l. 1080) s tím, že při určení výše přiznaného znalečného postupoval dle úpravy zakotvené ve výše citované vyhlášce. Vyúčtování obsahovalo jasnou a detailní specifikaci jednotlivých znaleckých úkonů, které znalec ve věci učinil, přičemž znalec je plátcem DPH. Po korekci provedené soudem I. stupně odvolací soud konstatuje, že znalci byla za vypracování znaleckého posudku přiznána odměna za celkem 173 hodin práce (z toho 171 hodin po 450 Kč/1 hodina práce a 2 hodiny po 350 Kč/1 hodina práce) s tím, že s odkazem na § 8 odst. 1 vyhlášky o znalečném odměnu snížil o 20 %, protože nebyla dodržena lhůta 120 dnů na dodání znaleckého posudku. Celkem tedy byla znalci přiznána odměna v částce 75 165,20 Kč s DPH [$171 * 450 \text{ Kč} = 76\,950 \text{ Kč} + 2 * 350 \text{ Kč} = 700 \text{ Kč}$ spolu 77 650 Kč/93 956,50 Kč vč. DPH – 20 % = 75 165,20 Kč vč. DPH].
17. Pokud se týká odvolací námitky, že znalcem vyúčtovaný, resp. soudem přiznaný počet hodin je nadsazený, je třeba uvést, že znalec na konkrétní položky ve vyúčtování podrobně rozepsal a přesně uvedl, jaké činnosti vykonal. Odvolací soud přitom považuje, po krácení nárokováného rozsahu času provedeného soudem I. stupně z celkem 287,5 hodin na 173 hodin práce, jež bylo nutno vynaložit na vypracování znaleckého posudku v rozsahu 159 stran (včetně příloh) za odpovídající jeho náročnosti. Přitom výše odměny se stanoví podle ustanovení § 2 uvedené vyhlášky (srov. Přejícná ustanovení vyhlášky č. 370/2022 Sb. Čl. II) a s ohledem na náročnost zpracovaného znaleckého posudku bylo namístě určit odměnu v částce 450,-Kč za hodinu práce, resp. 350 Kč za hodinu práce při kompletaci posudku.
18. K námitce žalovaného, že znalec nesplnil znalecký úkol uložený soudem I. stupně, resp. jej nesplnil odpovídajícím způsobem, odvolací soud konstatuje, že napadené usnesení je usnesením, kterým soud I. stupně rozhodl jen o výši znalečného, které znalci náleží za vypracovaný znalecký posudek podaný na základě rozhodnutí soudu. Rozhodné pro posouzení důvodnosti odvolání proti takovému usnesení vydanému soudem podle ustanovení § 139 odst. 2 o. s. ř. je pouze to, zda výše přiznaného znalečného je v souladu s úpravou zakotvenou ve vyhlášce č. 504/2020 Sb. Nadto úvahy žalovaného o tom, jakým způsobem měl znalec při vypracování posudku postupovat a proč jeho postup nebyl správný, jsou vesměs odborného rázu a soudu je nepřisluší přezkoumávat.
19. Na základě výše uvedeného, odvolací soud uzavírá, že soudem I. stupně přiznané znalečné ve výši 75 165,20 Kč vč. DPH odpovídá náročnosti a vynaložené odbornosti na vypracování předmětného znaleckého posudku a přiznaná odměna je tak adekvátní a zcela v intencích zákona o znalcích i jeho prováděcí vyhlášky.
20. S tímto podstatným odůvodněním proto odvolací soud rozhodl tak, jak vyplývá z výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné /238 odst. 1 písm. f) o. s. ř./.

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. S.

V Praze dne 10. července 2023

Mgr. René Fischer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. S.